

luidgerekt-fluitend „wu-ié-u”, op grote afstand hoorbaar en zeer karakteristiek, geheel verschillend van de roep van de buizerd. Voorts merkte ik op dat tusschen ♂ en ♀ een gering verschil in het uiten van deze roep bestond. Eénmaal noteerde een vriend van me nog een „kwie”, zwakker en korter dan de gewone roep.

Ik vestig er hier daarom de aandacht op, omdat in de diverse handboeken (VAN OORDT, de Vogels van Nederland, Practical Handbook of British Birds, die Raubvögel Mitteleuropas van Dr C. R. HENNICKE, die Raubvögel der Heimat van Dr O. KEINSCHMIDT, O. FEHRINGER in Vögel Mitteleuropas, KÖBEL's Raubvögelbuch, ja zelfs het lijvige Raubvögel Europas van F. ENGELMANN) zeer foutieve opgaven dienaangaande staan. De meeste auteurs spreken van een snel „kiek-kiek-kiek”. Het voortreffelijke boekje van Dr A. VOIGT¹⁾ vermeldt deze roep niet, wel de beide door ons genoteerde roepen. Ook THIEDE en ZÄNKERT²⁾ vermelden in hun artikel het door mij genoteerde, wat duidelijk uit hun omschrijving is op te maken.

Sloterdijk, September 1934.

Korte Mededeelingen.

Roodborsttapuit, *Saxicola torquata rubicola* (L.), broedvogel bij Amsterdam.

In de onmiddellijke omgeving van groote havencomplexen en een zeer drukke verkeersweg heeft deze soort te Amsterdam met succes in 1934 een broedsel grootgebracht.

P. G. OP DE COUL.

Dodaars, *Podiceps r. ruficollis* (Pall.), broedvogel in Amsterdam.

De heer J. J. BOLLAND te Amsterdam wees mij op een dodaars met 6 jongen, die rustig rondzwommen in het voorloopige water van de Stadionkade te Amsterdam-Z. Het vrij drukke verkeer langs deze kade, waar de huizenmassa's van Zuid hun einde nemen, is dus geen beletsel geweest voor deze onverstoorbare vogel zijn broedsel (aan de overzijde van het water) groot te brengen (1934).

P. G. OP DE COUL.

Dwergmeeuw, *Larus minutus* Pall., in de kom van het IJsselmeer.

Op 3 Augustus 1934 nam ik vanaf een boot in de kom van het IJsselmeer (zuidelijk gedeelte) 4 adulte ex. van deze soort waar.

P. G. OP DE COUL.

¹⁾ Excursionsbuch zum Studium der Vogelstimmen, QUELLE & MEIJER, Leipzig.

²⁾ Ornithologische Monatsberichte, 40, 1932, p. 17.

Wouw, *Milvus m. milvus* (L.), op Texel.

Op 16 Juli 1934 signaleerde ik een ex. van deze soort op Texel, zeer laag overvliegend, bijzonder mooi waarneembaar.

P. G. OP DE COUL.

Grauwe franjepoot, *Phalaropus lobatus* (L.), bij Amsterdam, in vrijwel zoet water.

Op 30 September 1934 trof ik in één der door regen ontstane plasjes op een opgespoten terrein vlak bij Amsterdam een grauwe franjepoot aan!

P. G. OP DE COUL.

Voor verdere waarnemingen (slechts drie!) aan zoet water zie dit tijdschrift, 6, 1933, p. 65—66. Een vierde geval, door mij zelf geconstateerd, verzuimde ik nog steeds te publiceeren, nl. een voorwerp in een, bij droog weer herhaalde-lijk totaal uitdrogend binnendijksch plasje, in de gemeenteweide de „Melm”, wel is waar niet ver van de zeedijk, bij Kampen.

C. G. B. TEN KATE.

Een agressieve wespendif, *Pernis a. apivorus* (L.).

Op 9 September 1934 ontving ik een ♂ exemplaar dezer soort, gevangen te Cillartshoek (Maasdam).

De brenger vertelde, dat dit dier een dag of drie in de buurt rondgezworven had en enkele malen een aanval ondernomen had op het hoofd van een jongen man. Gewapend met een stok is de aangevallene er tenslotte in geslaagd het dier in de vlucht doodelijk te verwonden.

C. EYKMAN.

Krooneend, *Netta rufina* (Pall.), bij Dordrecht.

Op 28 Augustus 1934 werd mij een ♀ krooneend toegesonden, die geschoten was in de ingepolderde Biesbosch (eiland van Dordrecht).

C. EYKMAN.

Voor vorige waarnemingen uit deze omgeving zie men dit tijdschrift, 4, 1932, p. 110. Ook bij het Kampereiland werd dit jaar een ex. geschoten (zie dit no., p. 89 en voor vroegere waarnemingen aldaar, o.a. dit tijdschrift, 1, 1929, p. 111). (t. K.)

Geoorde fuut, *Podiceps n. nigricollis* Brehm, op het Braassemermeer.

Op het Braassemermeer nam ik op 8 Juli 1934 van zeer dicht bij een geoorde fuut waar.

J. C. KOCH.

Juni-waarneming van de toppereend, *Nyroca m. marila* (L.).

Op 24 Juni 1934 en op 1 Juli 1934 zag ik op het Braassemermeer een ♀ toppereend, dat uitstekend vloog.

J. C. KOCH.

Zie ook dit tijdschrift, 4, 1931, p. 32, 5, 1932, p. 36 en 87, en 6, 1934, p. 169.

(t. K.)

Juni-waarneming van de middelste zaagbek, *Mergus serrator* L.

Op 24 Juni 1934 en op 1 Juli 1934 zag ik op het Braassemeer een ex. in overgangskleed, waarschijnlijk een ♀; het ex., dat niet bijzonder schuw was, kon niet vliegen (zomerrui?) en vluchtte door voortdurend duiken. J. C. KOCH.

Zie ook dit tijdschrift, 5, 1932, p. 88. (t. K.)

Albino (?) van de groote karekiet, *Acrocephalus a. arundinaceus* (L.).

Op het Kagermeer nam ik op 19 Augustus 1934 driemaal kort achtereen een oogenschijnlijk geheel wit ex. van den grooten karekiet met den kijker waar, dat zeer schuw was en opgejaagd telkens weer zoo spoedig mogelijk in het riet verdween. Het was wellicht een albino. J. C. KOCH.

Woudaapje, *Ixobrychus m. minutus* (L.), broedvogel langs de Linge, tusschen Arkel en Leerdam.

Dit jaar (1934) stelde ik het broeden van deze soort vast in bovengenoemd gebied. Op 16 Juni vond ik 's morgens twee nesten, welke ongeveer 150 meter uit elkaar lagen. Het eerste nest bevatte 3 à 4 halfwassen jongen die bij nadering uit het nest sprongen, en in het riet verdwenen, zoodat ik ze niet terug kon vinden. Het tweede nest daarentegen bevatte drie kleine, pas uit de dop gekomen jongen en nog drie eieren. Het terrein ter plaatse bestaat uit betrekkelijke smalle strooken riet, waar-tusschen wilgen.

Mijn gids vertelde mij dat de oude vogels vaak zaten op de kabel van de veerpont, welke beide oevers met elkaar verbindt. Inderdaad bemerkte ik, toen wij nader kwamen roeien, een oude vogel, welke rustig op de kabel zat, maar ons ziende in het rietmoeras verdween.

Helaas ontbrak mij verdere tijd voor nasporingen naar nog andere nesten. Met vrij groote zekerheid durf ik echter te be-weren dat het woudaapje in dit gebied vrij talrijk voorkomt.

Ik merk nog op, dat in 1933 een nest van deze soort onder de wallen van Gorinchem gevonden werd, vlak naast een terrein waar geregeld schietoefeningen van militairen gehouden werden. H. RUITER.

Eigenaardige broedplaats van de witte kwikstaart, *Motacilla a. alba* L.

Dit jaar (1934) had een paartje kwikstaarten zijn nest ge-bouwd onder het achterbankje van een roeiboot, welke gebruikt werd bij het veer van de Mandjeswaard naar de Kamperzeedijk (bij Kampen). Het bootje bracht zoodoende dit huisgezin telkens van de eene oever naar de andere. Het broedende ♀ was op 't laatst zoo mak, dat het rustig bleef zitten, wanneer iemand op het bankje plaatsnam en de boot overvoer. Ook de 5 later aanwezige jongen trokken zich van al dit heen en weer gevaar

niets aan, en zijn naar ik hoorde allen voorspoedig uitgevlogen.

Een twintigtal jaren geleden nestelde op de zelfde eigenaardige plaats ook een witte kwikstaart.

H. RUITER.

Krijgen jonge ooievaars, *Ciconia c. ciconia* (L.), op het nest al of niet drinken van de ouden?

Over dit onderwerp loopen de meeningen van verschillende ornithologen nogal uiteen. Het volgende nam ik dezen zomer bij een ooievaarsnest te Peursum (Z.H.) waar:

Op 13 Juni 1934, tijdens felle zonneschijn, streek een der oude vogels op het nest neer. Na eenige braakbewegingen, terwijl de al groote jongen om hem heen hokten, spoot hij plotseling een flinke straal water uit, welke behendig door een der jongen werd opgevangen. Ieder der 3 aanwezige jonge vogels kreeg zoo zijn deel. Bij deze handeling werd bijna niet gemorst; toen ik namelijk eenige minuten later de jongen ringde, waren zoowel de nestbodem als de jonge vogels kurkdroog.

Verwarring met een in slijm gehulde voedselbrok is uitgesloten, daar ik het tafereel met den kijker nog dichter naar me toehaalde, en alles precies kon volgen. Opvallend was ook de geheel andere houding welke de oude vogel innam, vergeleken bij die tijdens de voeding. Buigt hier de vogel de geheele hals tot aan de nestbodem naar beneden, bij het drenken der jongen werden hals en kop alleen maar licht gebogen.

H. RUITER.

HEINROTH (Die Vögel Mitteleuropas, 2. Bd., p. 135) schrijft:

„Das Wasserbedürfnis junger Störche ist gross: Man muss die Nahrung „sehr nass reichen, und bald trinken Sie aus einem vorgehaltenen Eimer. „Die Alten tragen ja auch gradezu Wasser ins Nest“.

Horst SIEWERT gaat in zijn boek „Störche“ (Dietrich REIMER, Berlin, 1932, p. 180—186) uitvoerig op de kwestie in. Hij zelf zag nimmer, dat de ouden de jongen te drinken gaven, maar hij citeert een zeer positieve waarneming van Dr EBERLE, gepubliceerd in de „Naturschutz“ van 1926, die vrijwel overeenkomt met wat de heer RUITER constateerde, waarom we het hier in zijn geheel overnemen:

„Aber nicht senkt der Storch zum Füttern den Kopf, sondern steht „hoch aufgerichtet mit gerecktem Halse und steil herabzeigendem „Schnabel, unter dessen klaffender Spitze die Jungen sich zusammen- „drängen und ihre weitgeöffneten Schnäbel emporstrecken. Nach einigen „Würgebewegungen ergiesst sich die erste Portion Wasser über die Jungen. „Bei fortwährenden, deutlich zu beobachtenden Kontraktionen des Leibes „entfließt in immer neuen Schüben dem halbgeöffneten Schnabel das „Wasser, erst ziemlich rein, zuletzt sehr stark mit schwarzem Schlamm „vermischt. Alles was nicht in die Sperrachen der Jungen einläuft, fließt „über das weisse Daunengefieder, das in kurzer Zeit durchnässt und be- „sudelt ist; auch der Nestboden wird noch gründlich nass“.

Slechts het laatste klopt niet met het bovenbeschreven geval.

Verder bespreekt SCHUSTER in „Beiträge z. Fortpflanzungsbiol. d. Vög.“, 9, 1933, p. 227, een artikel van H. SCHUMANN uit Orn. Monatschrift, 1933, p. 119, en schrijft dan:

„Der fütterende Altvogel würgte, nachdem er das Futter ausgewürgt hatte, auch Wasser aus, das von den Jungen aufgenommen wurde. An heissen Tagen verliess gelegentlich auch der Wachehaltende Storch seinen Posten um Wasser für die Jungen zu holen”. (TEN KATE)

Vischarend, *Pandion h. haliaetus* L., te Hoenderlo.

Naar de jachtopziener van het landgoed „De Hooge Veluwe” onder Hoenderlo (Gld.), mij mededeelde, nam hij in de laatste week van Augustus 1934 bij de vischrijke vijvers van het jachtslot „St. Hubertus” aldaar, een vischarend waar.

Mijn zegsman nam de soort in de wintermaanden 1932—1933 en 1933—1934 op de zelfde plaats vele malen waar, zoodat ik geen reden heb aan de juistheid dezer observatie te twijfelen.

A. B. WIGMAN.

Vischarenden, *Pandion h. haliaetus* L., bij Kampen.

Op 16 September 1934 nam ik, bezuiden het Keteldiep aan de kust bij Kampen, een vischarend waar, die laag landwaarts overvloog, terwijl de bewaker van het Kampereiland op 24 of 25 September 1934 aan de IJssel tusschen Wilsum en Kampen, eveneens een voorwerp observeerde, dat even op een paal neerstreek.

Voor verdere waarnemingen uit deze omgeving zie men dit tijdschrift, 5, 1932, p. 87.

C. G. B. TEN KATE.

De purperreigers, *Ardea p. purpurea* L., in Ambt-Vollenhove, broedseizoen 1934.

In het seizoen 1934 bezocht ik de purperreigerkolonies in Ambt Vollenhove driemaal, nl. op 2, 9 en 13 Juni, steeds in gezelschap van ons mede-Clublid, den heer C. J. BOELE Jr., die bezig is een film samen te stellen van de broed-biologie van deze reiger. Met enkele zeer kleine nederzettingen er bij gerekend wist onze gids thans zeven broedplaatsen. Merkwaardig was, dat een der oude plekken, die vorig jaar slechts enkele nesten telde, er nu weer minstens 30 had; toch was ook de plek, die vorig jaar veel nesten bevatte, dit jaar goed bevolkt, minstens 20 nesten, maar nauwkeurige tellingen deden we niet, ook al in verband met het filmen. Het gelukte, vooral ook door extra-hulp van onzen braven gids, dit jaar 73 jongen te ringen, terwijl het aantal over de 5 vorige jaren samen maar 178 bedroeg!

C. G. B. TEN KATE.

Twee spreeuwen, *Sturnus v. vulgaris* L., met Deutsche ringen, in Nederland geschoten.

Spreeuw no. A 678153 Helgoland, geringd als nestjong op 26 Mei 1933 te Heemshorn (Holstein), werd 2 Juli 1933 te Gameren (Gld.) geschoten, terwijl spreeuw no. 656522 Helgoland, geringd op 28 Mei 1931 als nestjong te Münster (Westfalen), in de week van 17—24 Juni 1934 te Ameide (Z. Holland) werd geschoten.

H. RUITER.

Spreeuw, *Sturnus v. vulgaris* L., met Zweedsche ring, bij Kampen bemachtigd.

23 Augustus 1934 werd aan den Kamperzeedijk, gemeente Grafhorst (bij Kampen), een aangeschoten spreeuw gegrepen, welke geringd bleek te zijn, met Stockholm, no. D 4615. Naar men mij mededeelde, was deze spreeuw 7 Juni 1931 als jonge vogel bij Väröbacka, Halland, Zweden, geringd. H. RUITER.

Spreeuw, *Sturnus v. vulgaris* L., met Duitsche ring, bij Kampen gevonden.

Op 30 September 1934 werd bij Kampen aan de kust van het IJsselmeer een spreeuw gevonden, geringd met no. F 125490 Rossitten. Het voorwerp was als jonge vogel op 26 Juni 1933 te Windenburg in het Memelgebied, geringd.

C. G. B. TEN KATE.

Kapmeeuw, *Larus r. ridibundus* L., met Duitsche ring, bij Kampen gevonden.

Op 30 Juli 1934 werd bij Kampen een doode kapmeeuw gevonden, geringd met no. E 103393 Rossitten. Het voorwerp was op 1 Juli van hetzelfde jaar als jonge vogel te Gr. Spittel-Teich, bij Adelsdorf, Sachsen, geringd.

C. G. B. TEN KATE.

Kleine zeemeeuw, *Larus c. canus* L., met Deensche ring, op het IJsselmeer gevangen.

Door bemiddeling van mijn broer, den burgemeester van Stad en Ambt-Vollenhove, vernam ik, dat op 28 September 1934 door een visscher op het IJsselmeer, tusschen Urk en Schokland een kleine zeemeeuw was gevangen, die geringd was met no. Z 5539 Zoolog. Museum Denmark. Uit het mij ter inzage toegezonden schrijven van genoemd Museum blijkt, dat deze meeuw als nestjong op 15 Juni 1934 werd geringd op het kleine eilandje Vorsø in Horsens Fjord, Jutland.

C. G. B. TEN KATE.

Wilde eend, *Anas pl. platyrhyncha* L., met Finsche ring, bij Dalfsen gevangen.

Wilde eend no. D 6449 Zool. Museum Helsingfors, als halfvolwassen vogel op 1 Augustus 1932 te Taubila, kerspels Pyhäjärvi, Zuid-Oost Finland, geringd, werd einde Januari 1934 bij Dalfsen (Overijssel) gevangen.

H. RUITER.